

האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

כתיבה נשית באיטליה: נטליה גינזבורג ואלזה מורנטה - 45138

תאריך עדכון אחרון 03-10-2022

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: בוגר

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: לימודים רומאניים

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר ב'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): ד"ר קיארה קרדונה

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: chiara.caradonna@mail.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס:

מורי הקורס:

תאור כללי של הקורס:

אלזה מורנטה ונטליה גינצבורג הן דמויות מרכזיות בספרות האיטלקית של המאה ה-20, ובעלות קול ייחודי בנוף הספרותי האיטלקי בכללותו. שתי הסופרות עיצבו לעומק את האופן בו איטליה סיפרה לעצמה את סיפורה אחרי מלחמת עולם השנייה. הן היו חברות קרובות וחלקו זו עם זו את מחשבותיהן אודות המשמעות של להיות אישה וסופרת, כמו גם אודות צורות שונות של אקטיביזם פוליטי ביחס לנושאים הבורגניים של תקופתן ותקופתנו, החל מזכויות הנשים ועד לאיום האטומי. בו בזמן, כסופרות, הן נבדלו זו מזו לחלוטין: ככל שכתבתה של מורנטה דמיונית, עשירה וצפופה, כך כתיבתה של גינצבורג נראית לקונית, תמציתית, שקופה לכאורה. בקורס זה נחקר את שתי היוצרות בדיון אחת עם השנית. נשווה את השלבים המגוונים של ההתפתחות הספרותית של מורנטה וגינצבורג ונתבונן מקרוב בבחירותיהן ביחס לסגנון ולנושאים, על מנת להבין באופן מעמיק את האסתטיקה שלהן ואת הנושאים בהם בחרו לעסוק. נדון גם ביצירותיהן ביחס להקשר של הזמן בו הן נוצרו, על מאבקיו הפוליטיים והאידיאולוגיים. כיצד הן מיקמו את עצמן בזירה הספרותית והפוליטית של זמנן? איזה תפקיד היה לזהותן היהודית בהתפתחות קולן הספרותי? כיצד הבינו את מקומן כסופרות בחברה פטריארכלית? כיצד בחרו לתאר נשים, ואיזה שפה פיתחו לצורך כך? אילו אפשרויות של סיפור ואקטיביזם, של סיפור כאקטיביזם נפתחות מתוך יצירתן וחייהן? נעסוק בשאלות הללו ואחרות במהלך הסמסטר, בזמן שנצא למסע בעולמות הספרות המרתקים של מורנטה וגינצבורג.

מטרות הקורס:

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

עד סוף הסמסטר יכירו הסטודנטים.ות היטב את היצירות של אלזה מורנטה ונטליה גינצבורג. הם.ן יתמודדו עם היצירות בהקשר בו יצרו הסופרות הללו כמו גם בנושאים שבהם עסקו. בנוסף, הם.ן ילמדו להשתמש בכלים של פירוש הטקסטים הפמיניסטי על מנת לנתח טקסטים מעבר לאלה שנדון בהם בקורס.

דרישות נוכחות (%) :

100

שיטת ההוראה בקורס: הקורס בנוי מקריאות צמודות ומעמיקות של טקסטים נבחרים. לכן הסטודנטים.ות נדרשים.ות לקרוא את הטקסטים בתשומת לב מראש, להשתתף באופן פעיל בשיעור, ולהכין שאלות על הטקסטים, שתוגשנה מראש ותידונה בכיתה.

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

1.14/3

הקדמה: סופרות באיטליה

2.21/3

הקשר היסטורי: איטליה בין הפשיזם והרפובליקה הראשונה

3.28/3

(1942) למצוא קול: גינצבורג: הדרך לעיר

4.11/4

למצוא קול: מורנטה, כזב וכישוף (1948)

5.18/4

לכתוב סיפורים קצרים: גינצבורג

6.2/5

לכתוב סיפורים קצרים: מורנטה

7.9/5

לכתוב את ההסטוריה של איטליה: גינצבורג, אמרות משפחה (1963)

8.16/5

לכתוב את ההסטוריה של איטליה: גינצבורג, אמרות משפחה (1963)

9.23/5

לכתוב את ההסטוריה של איטליה: מורנטה, אלה תולדות (1974)

10.30/5

לכתוב את ההסטוריה של איטליה: מורנטה, אלה תולדות (1974)

11.6/6

לכתוב תאטרון: התחתנתי איתך בשביל השמחה (1966)

12.13/6

לכתוב שירה: מורנטה, העולם ניצל על ידי הילדים (1968)

13.20/6

מעורבות פוליטית: זכויות הנשים ואיום אטומי

14.27/6

Conclusions and outlook

דיון סופי וכיווני מחקר

חומר חובה לקריאה:

(שינויים אפשריים. בחירה מן:)

אלזה מורנטה, אלה תולדות, תל-אביב: הקיבוץ מאוחד, תשנ"ה, 1995

—כזב וכישוף, בני ברק: הקיבוץ המאוחד, תש"ס 2000

—הרדיד האנדלוסי: נובלה וסיפורים, תל-אביב: הקיבוץ המאוחד, תשס"ה, 2004

Elsa Morante, *The World Saved by Kids and Other Epics*, trans. by Cristina Viti, Kalkota: Seagull Books, 2016

—, *Pro e contro la bomba atomica e altri scritti*, Milano: Adelphi 1987

—, *History. A Novel*, trans. by William Weaver, London: Penguin Books, 2000

נטליה גינצבורג, אל תשאל אותי לעולם, ירושלים: הוצאת ספרים ע"ש י"ל מאגנס - האוניברסיטה העברית; תשפ"א 2021

—קולות הערב: שלושה רומאנים קצרים, תל-אביב: הקיבוץ המאוחד; תשנ"ה, 1994

—איפה הכובע שלי? כל המחזות: א, בני ברק: הוצאת הקיבוץ המאוחד; תשפ"ב 2021

—אמרות משפחה, תל-אביב: הקיבוץ המאוחד; תשע"ג 2012

—חמישה רומאנים קצרים וסיפורים אחרים, בני ברק: הוצאת הקיבוץ המאוחד, תשפ"ב 2021

-
- קשה לאדם לדבר על עצמו: שיחות עם נטליה גינצבורג, ירושלים: כרמל, תשס"ה, 2005
—המידות הקטנות, ירושלים: תשע נשמות, 2019
Natalia Ginzburg, *Never must you ask me*, London: Joseph, 1973
— *A place to live and other selected essays*, New York: Seven Stories Press, 2002
— *The wrong door: the complete plays*, Toronto: University of Toronto Press, 2008
— *Family lexicon*, New York: New York Review Books, 2017

חומר לקריאה נוספת:

הערכת הקורס - הרכב הציון הסופי :

מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 0 %
הרצאה 0 %
השתתפות 0 %
הגשת עבודה 80 %
הגשת תרגילים 20 %
הגשת דו"חות 0 %
פרויקט מחקר 0 %
בחנים 0 %
אחר 0 %

מידע נוסף / הערות:

עבודה סופית

הסטודנטים.ות נדרשים.ות לכתוב עבודה סופית של לפחות 10 עמודים על נושא שנדונו במהלך הסמסטר. הגשה סופית ב-30 לספטמבר 2023.